

Fiscalitat

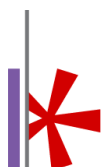
Tema 10

Valors de renda fixa

Versió 2016 © Tea Cegos, S.A.

ÍNDEX

FITXA DEL PRODUCTE	3
TRACTAMENT EN L'IRPF	4
TIPUS DE VALORS	4
Valors amb rendiment implícit	5
Valors amb rendiment explícit	6
Valors mixtos	7
TIPUS DE GRAVAMEN EFECTIU	8
SUPÒSITS ESPECIALS	8
Normes antiaplicació de pèrdues	8
Normes antirentat de cupó	9
Operacions de cessió de deute (operacions amb pacte de recompra)	10
Usdefruit sobre títols de renda fixa	10
Altres supòsits	11
RENDA FIXA I IRPF: recapitulació	11
CAS PRÀCTIC	12
Plantejament	12
Resultat	13
ALTRES IMPOSTOS	14

FITXA DEL PRODUCTE

Descripció

Els valors de renda fixa són productes financers el rendiment dels quals sol estar determinat prèviament (encara que en alguns casos poden dependre de l'evolució del valor de determinats índexs o actius).

Determinades empreses o l'Estat poden emetre aquests títols valor per captar finançament aliè. A canvi, el subscriptor percep un rendiment mitjançant el cobrament d'interessos de forma periòdica o en un sol pagament.

Són valors de renda fixa les Lletres del Tresor, els pagarés d'empresa, els bons, les obligacions, els valors hipotecaris...

Tipus

A efectes fiscals, es poden classificar en:

- Valors amb rendiment explícit: el rendiment correspon al cobrament periòdic d'interessos.
- Valors amb rendiment implícit: el rendiment correspon a la diferència entre el valor d'emissió i el valor de reemborsament.
- Valors amb rendiment mixt: són una combinació dels dos tipus anteriors.

Característiques

- Elevada seguretat en deute públic i en emissions d'empreses i entitats amb un bon ràting. A més, els emissors de renda fixa han de complir una sèrie de condicions quant a solvència, grandària, garanties...
- Rendiment prefixat, que pot ser fix o variable, segons el tipus de valor emès.
- Liquiditat, en general, notable (els valors de renda fixa solen cotitzar en borsa i altres mercats organitzats).
- Volatilitat limitada, ja que la fluctuació en la cotització d'aquests valors és més baixa que la de les accions. No obstant això, els valors de renda fixa amb venciment a llarg termini solen tenir més volatilitat que els de curt termini.

Perfil genèric del client

- Qualsevol persona física de renda mitjana i alta o qualsevol persona jurídica és un potencial subscriptor o comprador de valors de renda fixa, ja que poden obtenir una rendibilitat dels seus estalvis segons el termini d'amortització, assumint uns riscos limitats.
- La renda fixa amb rendiment variable és adequada per a perfils més arriscats o per a tots els perfils si es busca la diversificació.

Fiscalitat

- L'IRPF, pel rendiment obtingut per les persones físiques.
- L'Impost sobre la Renda de No Residents, pel rendiment obtingut per les persones físiques o jurídiques no residents a Espanya.
- L'impòst de societats, pel rendiment obtingut per les persones jurídiques o per l'adquisició gratuïta de valors per persones jurídiques.
- L'impòst sobre Successions i Donacions, per l'adquisició gratuïta (lucrativa) dels valors per persones físiques

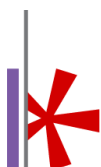
TRACTAMENT DE L'IRPF

TIPUS DE VALORS

Fiscalment, existeixen lleugeres diferències en alguns valors de renda fixa, en funció de com s'origina el rendiment.

En concret, podem diferenciar els següents supòsits:

- Valors amb rendiment implícit
- Valors amb rendiment explícit
- Valors amb rendiment mixt

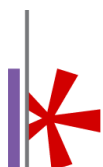
VALORS AMB RENDIMENT IMPLÍCIT

El *rendiment implícit* es produeix per la diferència entre el valor de transmissió, amortització, bescanvi o conversió i el valor d'adquisició o subscripció. Aquest rendiment constitueix un *rendiment del capital mobiliari*, que es declara a la base imposable de l'estalvi.

Donen lloc a rendiment implícit les Lletres del Tresor i les lletres financeres, els pagarés d'empresa i els bons cupó zero, entre altres valors.

Sintèticament, el tractament fiscal és el següent:

- Constitueix rendiment íntegre del capital mobiliari la diferència entre el valor de transmissió, amortització, bescanvi o conversió i el valor d'adquisició o subscripció, tenint en compte les despeses accessòries si es justifiquen adequadament.
- Les despeses accessòries d'adquisició i transmissió es consideren un major valor d'adquisició i un menor valor de transmissió, respectivament.
- Només són deduïbles les despeses d'administració i dipòsit de valors negociables. No són deduïbles les despeses repercutides per la gestió individualitzada de les carteres de valors.
- El rendiment net s'integra a la base imposable de l'estalvi, per la qual cosa tributa als mateixos tipus de gravamen que els rendiments dels dipòsits bancaris.
- El percentatge de retenció és el 19 %, la base de la retenció és el rendiment íntegre sense tenir en compte les despeses de l'operació.
- No estan subjectes a retenció els rendiments derivats de les Lletres del Tresor. (Tenen retenció si els rendiments procedeixen de comptes bancaris basats en operacions sobre Lletres del Tresor).

EXEMPLE

Un titular d'un compte de valors transmet per 11.800 EUR un pagaré que va adquirir dos anys i vuit mesos abans per 10.900 EUR. Tant les despeses de transmissió com les d'adquisició van ascendir a 24 EUR. No hi ha despeses d'administració i dipòsit.

Valor de transmissió:	11.776,00 EUR (11.800 – 24)
Valor d'adquisició:	10.924,00 EUR (10.900 + 24)
Rendiment íntegre:	852,00 EUR (11.776 – 10.924)
Despeses deduïbles:	0,00 EUR (No n'hi ha)
Rendiment net:	852,00 EUR

La retenció s'aplicaria sobre 900 EUR, corresponent al rendiment íntegre: 19% de 900 = 171 EUR

VALORS AMB RENDIMENT EXPLÍCIT

En el cas de valors amb rendiment explícit (els que proporcionen cupons periòdics), cal diferenciar dos supòsits: el cobrament d'interessos i la transmissió, amortització, bescanvi o conversió dels valors.

- *Cobrament d'interessos:*
  - El rendiment explícit tributa d'una forma molt similar als interessos dels dipòsits. L'obligació de tributar neix quan els interessos són exigibles pel seu perceptor (dates de liquidació indicades al contracte).
  - L'import íntegre dels interessos exigibles (normalment els percebuts) durant l'any constitueix el rendiment del capital mobiliari.
  - Igual que els valors amb rendiment implícit, només són deduïbles les despeses d'administració i dipòsit de valors negociables. No són deduïbles les despeses repercutides per la gestió individualitzada de les carteres de valors.

- El rendiment net s'inclou a la base imposable de l'estalvi.
- El percentatge de retenció és el 19 %. La base sobre la qual s'aplica aquesta retenció és el rendiment íntegre.
- *Transmissió, amortització, reemborsament, bescanvi o conversió de valors amb rendiment explícit:*
  - Els rendiments generats reben el mateix tractament que els rendiments implícits, encara que els rendiments derivats de la transmissió o reemborsament no estan subjectes a retenció quan els valors compleixin aquests dos requisits:
    - Estar representats mitjançant anotacions en compte.
    - Negociar-se en un mercat secundari oficial de valors espanyol.
  - Quan no es compleixin els requisits anteriors, s'aplicarà el percentatge de retenció del 19 % sobre el rendiment derivat de l'operació sense tenir en compte les despeses de l'operació.

VALORS MIXTOS

Els actius financers amb rendiment mixt (implícit i explícit) segueixen el règim dels valors amb rendiment explícit quan el tipus efectiu anual que produeixen d'aquesta naturalesa és igual o superior al tipus de referència vigent (a aquests efectes) en el moment de l'emissió. En cas contrari, segueixen el règim dels implícits.

Aquest tipus de referència el determina el Reglament de l'IRPF en funció dels preus mitjans ponderats de les subhastes de bons i obligacions de l'Estat.

La diferència entre seguir el règim dels explícits o dels implícits es basa en la retenció a compte que es practica sobre el rendiment generat per la transmissió d'aquests valors, ja que si tributen com els implícits estan sotmesos a retenció, mentre que si tributen com els explícits no tenen retenció quan es representen mitjançant anotacions en compte i cotitzen en un mercat secundari oficial de valors espanyol.

TIPUS DE GRAVAMEN EFECTIU

El tipus de gravamen efectiu ve constituït pel percentatge de gravamen que correspondrà als rendiments obtinguts.

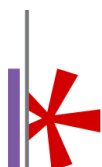
El tipus de gravamen efectiu serà el que correspon a la base liquidable de l'estalvi en 2016:

Base liquidable de l'estalvi - fins a euros	Quota íntegra estatal euros	Resta base liquidable de l'estalvi	Tipus aplicable percentatge
0	0	6.000	9,50
6.000	570	44.000	10,50
50.000	5.190	En endavant	11,50

SUPÒSITS ESPECIALS

NORMES ANTIAPLICACIÓ DE PÈRDUES

Si la transmissió de valors ha donat lloc a un rendiment negatiu i durant els dos mesos anteriors o posteriors a la transmissió es van adquirir valors homogenis, aquest rendiment negatiu no s'integrarà a la base imposable de l'estalvi fins que no es transmetin els valors homogenis citats.

EXEMPLE

El 15 de setembre en Juan Luis ven les 100 obligacions d'ARSAP que posseïa, la qual cosa produeix un rendiment negatiu de 480 EUR. Posteriorment, el dia 20 del mateix mes, adquireix el mateix nombre d'obligacions de la mateixa societat i amb les mateixes característiques. Durant l'any següent ven la meitat de les obligacions adquirides el dia 20, generant un rendiment positiu de 360 EUR.

- El rendiment negatiu del primer any no es pot integrar a la base imposable.
- En l'IRPF del segon any s'integrarà la meitat d'aquest rendiment negatiu, juntament amb el positiu.

És a dir:

Rendiment positiu	360,00 EUR
Rendiment negatiu	-240,00 EUR
Quantitat que s'integra a la base imposable d'estalvi	120,00 EUR

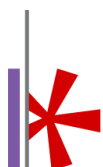
Els 240 EUR restants de rendiment negatiu s'integraran a mesura que es venguin les altres 50 obligacions.

NORMES ANTIRENTAT DE CUPÓ

Quan es transmet un valor de renda fixa amb liquidació periòdica d'interessos (o cupó) a una persona física no resident o a una persona jurídica dins dels 30 dies anteriors al venciment del cupó, la part del preu de transmissió que correspon al valor del *cupó corregut* haurà de ser objecte de retenció d'un 19 %.

Aquesta regla és coneguda com *norma antirentat de cupó*.

El *cupó corregut* és la part d'interessos que s'ha reportat a favor del venedor o transmissor i que comprèn el període entre la data de l'últim pagament periòdic d'interessos i la data de transmissió (amortització o bescanvi) dels valors.

Aquesta norma es deu a les diferències entre l'IRPF, l'Impost de societats i l'Impost sobre la Renda de No Residents. La norma antirentat de cupó pretén evitar que els contribuents de l'IRPF transmetin l'actiu abans del cobrament del cupó, de manera que el comprador inclogui com a suplement del preu el cupó corregut, sense que el venedor hagi de patir la retenció sobre el cupó.

OPERACIONS DE CESSIÓ DE DEUTE (OPERACIONS AMB PACTE DE RECOMPRA)

Les operacions amb pacte de recompra (conegudes com repos) són cessions temporals d'actius financers amb pacte de recompra.

Consisteixen, d'una banda, en una operació de compra (o de venda) d'actius financers (normalment Lletres del Tresor, bons o obligacions de l'Estat) amb l'acord de venda (o compra) futura anterior al venciment o amortització de l'actiu i a un preu ja convingut.

Aquestes operacions tenen la mateixa tributació que els actius de deute sobre els quals recauen. La diferència entre el preu de compra i el preu de venda pactats tributa com a rendiment del capital mobiliari.

No ha de ser objecte de retenció a compte, ja que si l'operació amb pacte de recompra és sobre

Lletres del Tresor, aquestes no estan subjectes a retenció, i si és sobre bons i obligacions de l'Estat, tampoc, ja que les transmissions d'aquests títols no estan subjectes a retenció ja que es representen mitjançant anotacions en compte i es negocien en mercats organitzats (com s'ha indicat abans per a les transmissions de valors amb rendiment explícit).

USDEFRUIT SOBRE TÍTOLS DE RENDA FIXA

Des del moment de constitució de l'usdefruit fins a la seva extinció, els rendiments generats pels títols de renda fixa corresponen a l'usufructuari, igual que les retencions que s'hagin d'aplicar.

En cas de transmissió o amortització d'actius financers de renda fixa, el rendiment calculat per diferència entre el preu de compra i el preu de venda correspondrà a l'usufructuari. El rendiment per transmissió o amortització d'actius de renda fixa s'informa a l'Administració Tributària a nom del titular de l'expedient, que és qui rep la comunicació corresponent.

ALTRES SUPÒSITS

Els *bons segregables* o *STRIPS* (*Separates Trading of Registered Interest and Principal*) són valors de renda fixa que preveuen la possibilitat de separar els cupons dels títols de deute per poder negociar-los de forma separada.

Sobre la tributació d'aquests bons, és necessari indicar el següent:

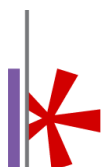
- Es consideren actius amb rendiments implícits.
- El rendiment està subjecte a retenció a compte.

RENDA FIXA I IRPF: RECAPITULACIÓ

En general, les operacions de renda fixa tenen en comú el següent:

- Produeixen rendiments del capital mobiliari.
- Els rendiments nets, s'integren a la base imposable de l'estalvi.

SUPOSAT	TRIBUTACIÓ	PAGAMENTS A COMPTE
Valors de rendiment implícit	El rendiment net es declara a la base imposable de l'estalvi.	19 % de retenció sobre el rendiment implícit (sense tenir en compte les despeses de l'operació en cas de transmissió). Els rendiments de Lletres del Tresor no estan subjectes a retenció.
Valors de rendiment explícit: cobrament d'interessos	El rendiment net es declara a la base imposable de l'estalvi.	19 % de retenció sobre el rendiment íntegre.

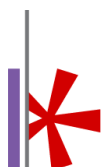
Valors de rendiment explícit: transmissió, amortització, reemborsament, bescanvi o conversió	El rendiment net es declara a la base imposable de l'estalvi.	<p>En general, el 19 % sobre el rendiment derivat de l'operació (sense tenir en compte les despeses de l'operació).</p> <p>No hi ha retenció si són valors anotats en compte i negociats en un mercat oficial de valors espanyols.</p>
Valors amb rendiment mixt	Tenen el tractament dels implícits o explícits, segons la consideració que tinguin a efectes fiscals.	

CAS PRÀCTIC

PLANTEJAMENT

Durant l'any 2010, en Juan Luis Barrios va realitzar les següents operacions corresponents a valors de renda fixa (tots els valors cotitzen en un mercat secundari oficial i es representen mitjançant una anotació en compte):

- Va percebre 10.000 EUR per deu Lletres del Tresor subscrites en 2008.
- Va adquirir, el 30-09-2006, 1.000 obligacions a 10 EUR de valor nominal, amb venciment a quatre anys. L'01-03-2010 percep el cupó trimestral al 8 % i el 14-03-2010 transmet totes les obligacions a 11 EUR cadascuna.

RESULTAT

Rendiments obtinguts en 2010:

VALOR	RENDIMENT ÍNTEGRE	RENDIMENT NET	RETENCIÓ A COMPTE
Lletres del Tresor	240 EUR	240 EUR	0,00 EUR
Cobrament cupons	200 EUR	200 EUR	38 EUR
Obligacions	1.000 EUR	1.000 EUR	0,00 EUR

Vegem quin seria el resultat a la declaració de renda de l'any 2010:

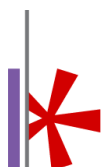
Rendiment procedent de les Lletres del Tresor	240,00
Rendiment explícit del cupó trimestral	200,00
Rendiment transmissió obligacions	1.000,00
Rendiment total del capital mobiliari	1.440,00
Retenció efectuada	- 38,00
Tributació com a renda de l'estalvi al 19 %	273,60
Quota diferencial	235,60

El rendiment de les Lletres del Tresor no està subjecte a retenció.

Cal recordar que els rendiments derivats de la transmissió de valors de renda fixa amb rendiment explícit no estan subjectes a retenció quan compleixin aquests dos requisits:

- Que cotitzin en un mercat oficial secundari de valors.
- Que estiguin representats mitjançant una anotació en compte.

En complir-se aquests requisits, no es practica cap retenció sobre el rendiment derivat de la transmissió de les obligacions.

ALTRES IMPOSTOS

Impost de societats

- Els interessos, tant explícits com implícits, s'integren en el compte de pèrdues i guanys a mesura que es van reportant. La revaloració dels valors no s'integra en el compte de pèrdues i guanys fins que es materialitza mitjançant amortització, transmissió o supòsit similar.
- Quan es produeix una deterioració del valor dels títols, s'admet la deducció fiscal de la pèrdua sempre que siguin títols amb cotització oficial i es compleixin determinats requisits.
- Els rendiments obtinguts estan gravats al tipus general.

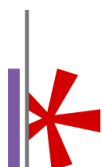
També existeixen tipus de gravamen especials aplicables a determinades entitats i situacions.

- Determinats rendiments íntegres suporten una retenció a compte. La seva aplicació dependrà del tipus d'actiu financer i de la seva data d'emissió.

Rendes derivades d'actius financers anotats en compte i negociats en un mercat secundari espanyol:

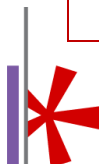
Actius financers	Emesos abans de l'1 de gener de 1999	Emesos després de l'1 de gener de 1999
Rendiment explícit (interessos)	Tenen retenció, excepte deute públic segregable	No tenen retenció
Rendiment explícit (transmissió)	No tenen retenció, excepte operacions de rentat de cupó	No tenen retenció
Rendiment implícit (transmissió o reemborsament)	Tenen retenció, excepte lletres del Tresor i deute públic segregat	No tenen retenció

Rendes derivades d'altres actius financers, qualsevol que sigui la seva data d'emissió: en general tenen retenció a compte (excepte deute públic de països de l'OCDE i actius financers negociats en mercats organitzats de països de l'OCDE, entre altres supòsits).

Impost sobre la Renda de No Residents

- Estan exempts els interessos i altres rendiments assimilats, en els casos següents:
  - Els obtinguts per residents en altres Estats membres de la Unió Europea.
  - Els derivats del deute públic, tret que s'obtinguin a través d'un paradís fiscal.
  - Els derivats dels denominats bons matador (renda fixa emesa a Espanya per no residents sense mediació d'establiment permanent).
  - Els derivats de la transmissió de valors mobiliaris en mercats secundaris oficials i obtinguts per residents en un Estat amb Conveni de Doble Imposició amb Espanya (excepte Suïssa).
  - Així mateix, alguns Convenis de Doble Imposició estableixen l'exempció d'aquests rendiments.
- Excepte els supòsits d'exempció, la base imposable de l'impost està constituïda per l'import íntegre dels interessos i altres rendiments assimilats, sense possibilitat de deduir despeses ni de compensar pèrdues.
- Per regla general, el tipus de gravamen és del 19 %, tractant-se de rendes obtingudes sense mediació d'establiment permanent.
- La retenció coincideix amb el tipus de gravamen. No obstant això, no estan subjectes a retenció:
  - Els rendiments dels valors emesos pel Banc d'Espanya que constitueixin instrument regulador d'intervenció al mercat monetari i els rendiments de les Lletres del Tresor, tret que s'obtinguin a través d'un paradís fiscal.
  - Els rendiments derivats de la transmissió o reemborsament d'actius financers amb rendiment explícit, sempre que compleixin els requisits següents:
    - Que estiguin representats mitjançant anotacions en compte.
    - Que es negociïn en un mercat secundari oficial de valors espanyol.

Impost sobre Successions i Donacions

- Forma part de la base imposable d'aquest impost el valor real de les participacions i valors que es transmeten. Aquest valor està referit a la data de meritació de l'impost, que és la de la defunció del causant o la de la donació.
- En general, no existeixen normes específiques de valoració. Els valors declarats han de ser els reals i, en tot cas, poden ser objecte de comprovació per part de l'Administració.
- Tributa segons l'escala de gravamen vigent en cada moment. Les comunitats autònomes poden modificar aquesta escala de gravamen, les reduccions fiscals i altres aspectes importants de l'impost.
- Són responsables subsidiaris del pagament de l'impost:
  - a. En la transmissió mortis causa de dipòsits, garanties o comptes corrents, les entitats financeres, intermediaris o persones que lliurin el metàl·lic o els valors dipositats, o retornin les garanties constituïdes.
  - b. En la transmissió de valors mobiliaris que integren l'herència, els mediadors que hagin intervingut en aquesta transmissió.
  - c. En l'entrega de quantitats als beneficiaris designats en els contractes, les entitats d'assegurances que les satisfacin.
  - d. El funcionari que autoritzi el canvi de subjecte passiu en els registres fiscals, sense exigir prèviament la justificació del pagament de l'impost.

Els anteriors supòsits no impliquen responsabilitat quan es produeixin amb la finalitat exclusiva de lliurar fons per fer front al pagament del propi impost de Successions i Donacions, i la quantitat lliurada es formalitzi en un xec bancari expedit a nom de l'Administració corresponent.

Sense perjudici de l'anteriorment exposat, els subjectes assenyalats en els tres primers apartats poden incórrer en responsabilitat solidària quan les seves conductes siguin constitutives d'infracció tributària.

